

نقش بانکداری اسلامی بر کاهش ریسک اعتباری بانک ها

تحقیق و پژوهش:

نادر آرذر

مدله علامه ای فر

سرشناسه: اژدر، نادر، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور: نقش بانکداری اسلامی در کاهش ریسک اعتباری بانک‌ها/ تحقیق و پژوهش نادر اژدر،
عبداله علامه‌ای‌فر.

مشخصات نشر: تهران: زیتون سبز، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۰۲ ص: ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۸۶-۸۰۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: بانک و بانکداری -- کشورهای اسلامی

موضوع: Banks and banking -- Islamic countries

موضوع: بانک و بانکداری -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع: Banks and banking -- Religious aspects -- Islam

موضوع: بانک و بانکداری -- مدیریت ریسک

موضوع: Banks and Banking -- Risk management

موضوع: مدیریت ریسک مالی -- ایران

موضوع: Financial risk management -- Iran

شناسه افزوده: علامه‌ای‌فر، عبدالله، ۱۳۶۲ -

رده: کنگره: ۱۳۹۶ ن۷۴۱۴/الف HG3۳۶۸

بندی دی: ۳۳۲/۱۰۹۱۷۴۲۷

شماره کتابخانه ملی: ۵۱۱۱۸۹۴

نقش بانکداری اسلامی در کاهش ریسک اعتباری بانک‌ها

نویسندگان: نادر اژدر، عبدالله علامه‌ای‌فر

طراح جلد و صفحه‌آرا: آرش جلالی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: ۱۳۹۹

لیتوگرافی: ماوراء

چاپ: زیتون سبز

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۸۶-۸۰۰

قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان

همه حقوق برای ناشر محفوظ است!

نشانی نشر: تهران، خیابان انقلاب، بین ویلا و حافظ، خیابان پورموسی، کوچه بامشاد، پلاک ۲، واحد ۱

کد پستی: ۱۵۹۹۶۱۷۷۱۱ تلفن: ۲۱-۸۸۹۴۸۸۲۰۰ دورنگار: ۸۸۹۳۲۶۵۲

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۵	مقدمه
۱۸	در صفحه
۲۰	تعریف ریسک
۲۱	تعریف مدیریت ریسک
۲۴	سابقه بانکداری اسلامی
۲۴	سابقه بانکداری اسلامی
۳۱	سابقه بانکداری اسلامی در جهان
۳۷	انواع ریسک های بانکی و نقش اصول کلیه بانکداری مدیریت ریسک
۳۷	انواع ریسک های بانکی و جایگاه ریسک اعتباری در بانکداری
۳۷	۱- ریسک بازار
۳۸	۲- ریسک اعتباری
۳۹	۳- ریسک نرخ تبدیل
۳۹	۴- ریسک عملیاتی
۳۹	۵- ریسک تورم
۴۰	۶- ریسک تغییرهای سطح عمومی قیمت ها
۴۰	۷- ریسک های غیرمالی
۴۲	نقش اصول بال در کنترل ریسک اعتباری
۴۲	ایجاد محیط مناسب برای مدیریت ریسک
۴۳	انجام فعالیت های مربوط به فرآیند اعطای بدون نقص:
	حفظ روند اداری مناسب برای اعتبارات، همچنین، روند محاسبات و

۴۳	 نظارت
۴۴	 حصول اطمینان از کنترل بر ریسک اعتباری
۴۴	 نقش ناظران
۴۵	 روش های مدیریت ریسک اعتباری در بانکداری سنتی و چالش های آن
۴۵	 روش های مدیریت ریسک اعتباری در بانکداری سنتی
۴۵	 ۲- رگرسیون لجستیک
۴۶	 ۲- شبکه های عصبی پرسپترون
۴۸	 ۴- سوآپ
۵۴	 ۵- درجه بندی اعتباری
۶۳	 ۱- روش های مدیریت ریسک اعتباری در بانکداری سنتی
۶۳	 مدیریت ریسک به طور کلی
۶۳	 بررسی روش های مدیریت ریسک های معین
۶۹	 ریسک اعتباری در روش های تأمین منابع بانکی
۶۹	 ریسک اعتباری در بانکداری اسلامی
۷۱	 ریسک اعتباری در روش های تأمین مالی اسلامی
۷۲	 ریسک اعتباری در شیوه های تخصیص منابع و مسئله قیمت گذاری
۷۲	 مشکلات مربوط به شیوه های تخصیص منابع
۷۲	 نقد و بررسی قراردادهای شیوه های تخصیص منابع در بانکداری اسلامی
۷۲	
۷۴	 افزایش ریسک و هزینه عملیات اعتباری
۷۵	 ناسازگاری قراردادهای مشارکتی با اهداف و ترجیحات شرکاء
۷۵	 تسهیلات بانک های تجاری
۷۶	 دوگانگی عملیات حسابداری
۷۶	 پیچیده بودن قوانین و مقررات
۷۷	 انحصار در شیوه پرداخت عادی
۷۸	 مشکلات پیرامون موضوع قیمت گذاری
۷۸	 دیدگاه های موافقین و مخالفین قیمت گذاری در فقه
۸۰	 تعیین نرخ سود بانکی با توجه به موازین فقه اسلامی
۸۴	 بررسی فقهی - حقوقی جرمه تأخیر بانک ها

۸۴	جمع‌بندی قوانین و مقررات ایران درباره خسارت تأخیر تأدیه
۸۵	مستندات فقهی قوانین مصوب
۸۶	جواز دریافت جریمه تأخیر تأدیه به صورت شرط ضمن عقد
۸۷	تبیین مستند فقهی جواز اشتراط جریمه تأخیر ضمن عقد
۸۸	احتمال صدق ربای فرضی
۸۹	احتمال صدق تهدید مهلت در مقابل افزایش بدهی
۸۹	شرط جریمه تأخیر، حیلۀ ای برای دریافت ربا
۹۱	نقش سامانه جامع اعتبار سنجی بانکی در مدیریت ریسک اعتباری
۹۲	رتبه‌بندی اعتباری (Credit Rating)
۹۳	اولیت بندی اعتباری (Credit Ranking)
۹۳	امتیازدهی اعتباری (Credit Scoring)
۹۴	مشخصه‌های سامانه اعتبارسنجی
۹۴	برخی ویژگی‌های سامانه اعتبارسنجی
۹۴	تسهیم اطلاعات
۹۴	مشارکت کلیه بانکها و بانه‌ها
۹۵	پایگاه داده
۹۵	نظام مکانیزه و مبتنی بر آخرین تکنولوژی‌های IT در جهان
۹۷	منابع و مآخذ

مقدمه

مدیریت ریسک اعتباری بانک‌ها نقشی چشمگیر در ادامه بقا بانکها و موسسات مالی اعتباری داشته به همین دلیل، روش‌های گوناگونی برای محاسبه میزان آن ارائه شده که هر کدام مزایا و معایب خود را دارند. ریسک یا خطر به صورت احتمال محقق نشدن پیش‌بینی‌های آینده تعریف می‌شود. به عبارت دیگر ریسک به معنی امکان وقوع یک خسارت در زیان عمده مالی یا غیر مالی در نتیجه انجام یک فعالیت است. در واقع، طبق این تعریف هر عاملی که موجب محقق نشدن پیش‌بینی‌های آینده گردد تحت عنوان عامل ریسک در نظر گرفته می‌شود. ریسک اعتباری در بانکداری اسلامی تفاوت‌هایی با بانکداری سنتی دارد که مورد توجه محققین داخلی و خارجی قرار گرفته و تحقیقات فراوانی بر روی آن صورت گرفته است. در سیستم بانکداری ایران شاهد راه‌اندازی سیستم جامع اعتبارسنجی هستیم که پاسخی به مشکلات بانک‌های ایرانی در تعیین میزان اعتبار مشتریان خود بوده است، در عین حال در کنار راهکارهای موجود برای تعیین میزان ریسک اعتباری، راهکارهایی که از سوی کمیته بال ارائه گردیده که نقشی چشمگیر در کاهش ریسک اعتباری ایفاء نموده است.

در کتاب حاضر علل بروز این ریسک در بانکداری اسلامی مورد بحث قرار گرفته، به انواع روش‌های مورد استفاده جهت مدیریت آن اشاره می‌شود. روش‌های پیش‌گفته هر چند تا حد فراوانی از زیان هنگفت نکول اعتبارات بانک‌های اسلامی جلوگیری می‌کنند اما برای کنترل و مدیریت ریسک پیش‌گفته تا حد مطلوب، فاصله فراوانی وجود دارد.